

Labanskolan Frisärskola AB

Rektorn vid den fristående Labanskolan grundskola, gymnasieskola och fritidshem

Beslut för grundskola, gymnasieskola och fritidshem

efter tillsyn av den fristående Labanskolan
grundskola, gymnasieskola och fritidshem
i Uppsala kommun

Tillsyn i den fristående Labanskolan grund- särskola, gymnasiesärskola och fritidshem

Skolinspektionen genomför tillsyn i Uppsala kommun under 2013. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Labanskolan besöktes av Skolinspektionen den 26 februari 2013.

Fakta om skolan

Skolverket beslutade den 6 november 1996 (dnr 96:521) att godkänna Labanskolan i Uppsala kommun som en fristående skola som motsvarar särskolan årskurserna 1-10. Skolverket beslutade vidare den 12 januari 2000 (dnr 99:3515) att godkänna byte av huvudman för Labanskolan, från Föreningen Labanskolan frisärskola ekonomisk förening, till Labanskolan Frisärskola AB. Den 6 december 2000 (dnr 2000:506) beslutade Skolverket att huvudmannen var berättigad till bidrag som fristående gymnasiesärskola i Uppsala kommun. Beslutet avsåg det fyraåriga individuella programmet för gymnasiesärskolan med estetisk inriktning.

Skolinspektionen godkände i beslut den 20 december 2012 (dnr 32-2012:3182) Labanskolan Frisärskola AB som huvudman för fristående gymnasiesärskola i Uppsala kommun. Godkännandet avsåg utbildning på det individuella programmet och det nationella programmet för estetiska verksamheter.

Huvudman för skolan är Labanskolan Frisärskola AB med organisationsnummer 556570-1082.

Labanskolan grundskolan och Labanskolan gymnasiesärskolan, med tillhörande fritidshem, är organiserade som en skolenhet med en gemensam rektor. Verksamheterna är inrymda i gemensamma lokaler och är integrerade med varandra. Rektorn har som administrativt stöd en biträdande rektor. Grundskolan har tio elever varav nio läser ämnesområden enligt inriktning träningsskolan. Gymnasiesärskolan har fyra elever som samtliga läser enligt individuella programmet. Tretton av eleverna går även på skolans fritidshem.

Kunskapsresultat

Skolan saknar sammanställning över elevernas kunskapsresultat men rektorn bedömer att samtliga elever i princip når de mål som gäller för grundskolan respektive gymnasiesärskolan. Tillsynen visar inget annat än att fritidshemmet i huvudsak arbetar utifrån de övergripande mål som riktas mot verksamheten och som anges i läroplanen.

Skolinspektionen har i samband med tillsynen haft kontakt med Uppsala kommun angående kommunens rätt till insyn i skolans verksamhet. De fristående skolorna ingår i Uppsala kommuns uppföljningssystem och bjuds årligen in till möten med återkoppling kring skolornas resultat och analys av skolornas enkäter och verksamhetsredogörelser.

Helhetsbedömning

Labanskolans grundsärskola, gymnasiesärskola och fritidshem bedöms i huvudsak fungera väl i förhållande till de områden som har granskats. Skolan saknar dock en sammanställning över elevernas kunskapsresultat på skolnivå. Elevernas kunskapsresultat behöver analyseras på skolnivå i syfte att identifiera åtgärder för att förbättra elevernas resultat och öka måluppfyllelsen i skolan i övrigt.

Inom skola och fritidshem bedrivs vid tillsynen ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever, men planen mot kränkande behandling måste kompletteras med åtgärder för respektive verksamhet. Labanskolans grundsärskola och gymnasiesärskola måste också se till att lärarna har utbildning för den undervisning de bedriver och att man i fritidshemmet använder lärare som har utbildning för den undervisning de bedriver.

Tillsynen visar inte annat än att elevers behov av särskilt stöd identifieras i ett tidigt skede och ges i den omfattning och på det sätt som eleverna har rätt till inom skola och fritidshem. Åtgärdsprogram finns upprättade inom grundskolan, gymnasieskolan och fritidshemmet men måste kompletteras med tydligare åtgärder för hur kunskapskraven i respektive ämne/ämnesområde ska uppnås och hur och när de ska följas upp och utvärderas. Kompetenserna inom elevhälsan måste också involveras i arbetet med de utredningar som föregår eventuella beslut om åtgärdsprogram. Vidare måste skolan se till att elevhälsans funktioner används på ett sådant sätt att de ges förutsättningar att arbeta förebyggande och hälsofrämjande samt stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på ett antal brister som huvudmannen måste åtgärda för att förbättra eleverna måluppfyllelse och uppfylla författningarnas krav.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Labanskolan Frisärskola AB att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 13 augusti 2013 redovisas för Skolinspektionen.

Trygghet och studiero

Bedömning

Labanskolan måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Se till att det för varje skolenhet/verksamhet finns en plan mot kränkande behandling som anger vilka åtgärder som ska vidtas.

Motivering

Av skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever och att varje verksamhet årligen upprättar en plan för hur arbetet ska bedrivas. Det ska för varje skolenhet/verksamhet finnas en plan mot kränkande behandling som anger vilka åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

För Labanskolans grundsärskola, gymnasiesärskola och fritidshem finns en gemensam likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling för läsåret 2012/13. I planen återspeglas dock inte förhållandena i de olika verksamheterna trots att rektor och biträdande rektor vid intervju beskriver att behoven när det gäller att motverka kränkande behandling skiljer sig åt mellan fritidshemmet och skolans verksamheter. I planen är det inte preciserat vilka verksamheter som omfattas av planen och vilka åtgärder som avses för skolan respektive fritidshemmet.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i skolans och fritidshemmets plan mot kränkande behandling. Verksamheterna uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

6 kap. 8 § skollagen

Särskilt stöd

Bedömning

Labanskolan måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Se till att det vid utredning av elevernas eventuella stödbehov sker samråd med elevhälsan.
- Säkerställa att rektor ser till att beslut fattas om åtgärdsprogram som anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Motivering

Av skollagen framgår att om det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller uppvisar andra svårigheter i sin situation på skolan eller fritidshemmet, ska rektor se till att behovet skyndsamt utreds och att beslut om åtgärdsprogram fattas. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd ska eleven ges sådant stöd. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. Vidare ska enligt skollagen ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av åtgärdsprogrammet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

I intervju med rektorn och biträdande rektorn framkommer att Labanskolan har ett nära samarbete med barn- och ungdomshabiliteringen i ärenden kring åtgärdsprogram, men att skolan saknar rutiner för elevhälsans medverkan i utredningar inför åtgärdsprogram. "Några egentliga möten med elevhälsoteam sker inte", uppger rektorn i intervju. Rektorn beskriver att flera av eleverna har koncentrationssvårigheter och att lärarna dagligen anpassar undervisningen till enskilda elevers behov. Av rektorns verksamhetsbeskrivning framgår att skolan och fritidshemmet arbetar med en kontinuerlig uppföljning av de insatser som ges. Av olika exempel på åtgärdsprogram från skolan framgår dock att åtgärder inte alltid är tydligt beskrivna utifrån de kunskapskrav som ska uppnås i respektive ämne/ämnesområde. I samtliga exempel på åtgärdsprogram saknas uppgifter om hur och när åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister vad avser verksamheternas åtgärdsprogram. Verksamheterna uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

3 kap. 8–9 §§ skollagen

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Labanskolan måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Säkerställa att rektorn tar ansvar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen.

Motivering

Enligt skollagen ansvarar rektorn för skolans och fritidshemmens resultat och för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete vid skolenheterna samt omsätter resultaten i åtgärder för att uppfylla de nationella målen. Rektorn ska ansvara för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen samt att detta arbete dokumenteras. Även läroplanen för grundskolan betonar rektorns ansvar för att följa upp skolans resultat och utvärdera dessa i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven. Av skollagen framgår att kvalitetsarbetet ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever samt att vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet.

För att kunna säkerställa att all utbildning genomförs i enlighet med de nationella målen är det angeläget att det finns en dokumentation som innehåller en redogörelse för resultaten och hur de har följts upp inom alla verksamheter. Den behöver också innehålla en analys av orsakerna till eventuella brister i måluppfyllelsen och vilka åtgärder som ska genomföras på kort och lång sikt för att de nationella målen ska kunna uppfyllas. Dokumentationen blir därmed ett stöd för beslut om prioriteringar och utvecklingsinsatser. Av Labanskolans dokumentation framgår att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som omfattar gymnasiesärskolan, grundsärskolan samt fritidshemmet och där det ingår analyser av samarbetet mellan skola och fritidshem, gruppindelning av fritidshemmets elever, elevers delaktighet i arbetet med likabehandling och planen mot kränkande behandling samt elevernas möjlighet till motion och rörelse. I intervju med rektorn och biträdande rektorn framkommer dock att skolan och fritidshemmet inte formellt utvärderar arbetsmetoder på skolövergripande nivå. Detta innebär att det saknas en systematisk uppföljning på skolövergripande nivå i syfte att utveckla utbildningen.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister vad avser verksamheternas arbete med det systematiska kvalitetsarbetet. Verksamheterna uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

4 kap. 4-5 §§ skollagen

Lgr 11 punkt 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar, Lgrsä11, avsnitt 2.8

Personalkompetens**Bedömning**

Labanskolan måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Personalkompetens.

- Se till att de lärare som används har utbildning för den undervisning de ska bedriva.

Motivering

Enligt skollagen ska lärare ha utbildning och kompetens för de uppgifter de ska bedriva. Det innebär att lärarens utbildning måste överensstämma med den skolform, årskurs och de ämnen som läraren undervisar i. Lärare som anställts före den 1 juli 2011 och som saknar lärarlegitimation kan under en övergångsperiod i stället ha utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

I fritidshemmet ska lärare eller förskollärare användas som har utbildning för den undervisning de bedriver och därutöver annan personal med sådan utbildning eller erfarenhet att elevernas utveckling och lärande stimuleras. Huvudmannen ska enligt skollagen se till att lärare och annan personal i fritidshemmet har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för fritidshemmen.

Av Labanskolans dokumentation framgår att rektorn, som även undervisar i drama inom ämnesområdet estetisk verksamhet, har en speciallärarexamen med inriktning på särskolans träningskola samt verksamhets- och yrkesträning. Övriga sex lärare vid skolan har lärarutbildning men saknar speciallärarexamen. Skolan saknar vid tillsynen en plan för hur lärarna ska erhålla den behörighet med speciallärarexamen med specialisering mot utvecklingsstörning som krävs för att arbeta som behörig lärare i särskolan. Vid intervjuer med rektorn och personalen på fritidshemmet, framkommer att de tre personer som arbetar på fritidshemmet har utbildning som mentalskötare respektive barnskötare, men saknar utbildning som lärare, fritidspedagog eller förskollärare. Rektorn framför att inga av skolans lärare arbetar på fritidshemmet, om det inte fattas personal.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister vad avser personalens utbildning. Verksamheterna uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

2 kap. 13-14 och 17-19 §§ skollagen, 33 § lag om införande av skollagen

Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro**Bedömning**

Labanskolan måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro.

- Se till att det för eleverna finns elevhälsa som omfattar medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser.

Motivering

Av skollagen framgår att det för eleverna ska finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Vidare framgår det av skollagen att elevhälsan främst ska vara förebyggande och hälsofrämjande och att elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

I förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 276) betonas att arbetet med elevhälsa förutsätter en hög grad av samverkan mellan elevhälsans personal och övriga personalgrupper i skolan. Det anges även att elevhälsan har ett särskilt ansvar för att undanröja hinder för varje enskild elevs lärande och utveckling. De mer generellt inriktade uppgifterna, där elevhälsans medverkan är viktig, rör bl.a. elevernas arbetsmiljö och skolans värdegrund.

Av dokumentation från Labanskolan framgår att huvudmannen har avtal med Uppsala kommun vad gäller skolsköterska och psykolog. Skolsköterskan kommer till Labanskolan var fjärde eller var sjätte vecka och utför då allmänna hälsokontroller, vaccinationer och har vissa hälsosamtal. Rektorn har i verksamhetsbeskrivning angett att vårdnadshavarna vid behov kan ta kontakt med skolläkare och skolpsykolog och att skolan har tillgång till kurator genom avtal med ett privat företag, där vårdnadshavare kan boka tid via skolan. Specialpedagogisk kompetens säkerställs genom att rektorn har speciallärarexamen. Av intervju med den biträdande rektorn framgår bland annat att Labanskolan även har ett samarbete med barn- och ungdomshabiliteringen inom landstinget vad gäller kurator och psykolog, men att de arbetar på vårdnadshavarnas uppdrag. Vid intervju med rektor och personal framkommer vidare att det inte förekommer några egentliga möten med elevhälsan och att elevhälsan därmed inte deltar i Labanskolans förebyggande och hälsofrämjande arbete. I den intervju

som genomförs med skolläkare, skolsköterska och psykolog från elevhälsan, anges att de ännu inte har träffat den kurator som är upphandlad för skolans elevhälsoarbete och att de inte deltar i utredningar kring åtgärdsprogram samt att detta är första gången som psykologen besöker skolan. Psykologen anger att han därför inte har någon uppfattning om vilka eventuella behov som kan finnas på skolan. Psykologen framför vidare att han generellt arbetar mycket med vägledning och lärarhandledning, dock inte på Labanskolan.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister vad avser skolans tillgång till elevhälsa. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

2 kap. 25 § skollagen

På Skolinspektionens vägnar

Maria Caryll
Enhetschef

Kjell Gyllenswärd
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med

anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).